

SCLEROEDEMA GENITO-SUPRAPUBICA NEONATORUM.

In no. 5, II, bldz. 564 van dit *Tijdschrift* (1926) refereert J. DE BRUIN een stuk van WORINGER „Scleroedema genito-suprapubica neonatorum”. Deze beschrijft daarin een vrij zeldzame aandoening n.l. een niet pijnlijk, driehoekige, oedemateuse zwelling in de regio suprapubica, scherp begrensd door beide liesplooiën en een horizontale lijn tusschen pubis en navel. De huid is normaal van kleur, soms bleek, zelden rood, iets gespannen en eenigszins glanzend. De zwelling is tamelijk vast en elastisch en de huid kan niet in plooiën worden opgelicht.

Korten tijd geleden werd ik geroepen bij een zuigeling, bij wien, op den tweeden levensdag, een, volkomen met deze beschrijving overeenkomende, zwelling was ontstaan. Het was een jongen, evenals de patiënt van WORINGER, echter niet praematuur, maar *op tijd* geboren. De zwelling breidde zich in dit geval niet verder uit en was binnen veertien dagen geheel verdwenen. Het lijkt mij goed nog eens de aandacht op deze betrekkelijk zeldzame maar goedaardige aandoening te vestigen, daar wij, haar kennende, de angstige omgeving kunnen geruststellen.

's-Gravenhage, 13 Augustus 1926.

M. PHILIPPI.

HET SCHANDAAL DER TANDTECHNICI.

In antwoord op SCHAAP's opmerkingen het volgende:

1°. Mijn streven spruit niet voort uit belangstelling in of medelijden met de tandtechnici, doch enkel uit het belang, hetwelk ik stel in dat gedeelte der genees- en heilkundige wetenschap, wat onder de tandheel- en geneeskunde moet worden verstaan.

2°. Toen ik zeide, dat het maat nemen, passen en vervaardigen van het kunstgebit aan de tandtechnici of tandtechniek overgelaten moet worden, zijnde dit een zuiver technisch bedrijf, dat dit niet in de wet van 1913 thuis behoort, bedoelde ik niet, dat *dit technisch bedrijf uitsluitend* door *enkelen* zou mogen worden uitgeoefend, doch door *ieder*, die daartoe over de noodige kennis en vaardigheid te beschikken heeft, evenals ieder het recht heeft andere protheses, kunstledematen, brillen, enz. te vervaardigen.

Daar nu juist het opnemen in de wet van 1913 van het *recht* tot de toepassing der tandprothese den tegenwoordigen ellendigen toestand heeft veroorzaakt (tengevolge waarvan het thans gewraakte wetje van Juni 1925 is ingediend) en door die opneming het zuiver tandtechnisch bedrijf aan liquidatie is prijs gegeven, eischt het belang der volksgezondheid, dat dit *recht* tot toepassing der tandprothese weder zoodra mogelijk uit de wet van 1913 worde teruggenomen. Tegelijkertijd zou dan m.i. het wetje van Juni 1925, *als overbodig, geheel* kunnen worden ingetrokken. Hiermede geloof ik — zouden wij zeker een goeden stap vooruit zijn gekomen.

Mijns inziens is geen oplossing ten goede mogelijk, zoolang de *tandtechniek als een recht* aan de *tandheel- en geneeskunde blijft vastgeklonken*.

Arnhem, 16 Aug. 1926.

G. A. VAN GEIJTENBEEK.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

De bevoegdheid der tandtechnici.

Door de regeering is bij de Tweede Kamer het beloofde wetsontwerp ingediend, waardoor de ten onrechte aan vele tandtechnici verleende bevoegdheid tot het uitoefenen der volledige tandprothese volgens de wet van 29 Juni 1925 weder ongedaan wordt gemaakt. Het eenig artikel van dit wetsontwerp luidt als volgt:

„Zij, wier bewijzen van vestiging zijn gevisceerd ingevolge de wet van 29 Juni 1925 (*Stbl.* no. 282), zenden binnen dertig dagen na den dag, met ingang waarvan deze wet in werking treedt, aan Onzen minister, belast met de uitvoering van deze wet, het ingevolge voornoemde wet gevisceerde bewijs van hun vestiging, het bewijs van hun vestiging hier te lande vóór 10 Juni 1913, de bescheiden, waaruit blijkt, dat zij vóór 10 Juni 1913 de volledige tandprothese als beroep toepasten, alsmede de bewijzen hunner opleiding.

Indien Onze voornoemde minister van oordeel is, dat de viseering van een bewijs van vestiging ten onrechte heeft plaats gehad, doet hij die viseering doorhalen.

Indien Onze voornoemde minister van oordeel is, dat de viseering van een bewijs terecht heeft plaats gehad, plaatst de met het toezicht op de handhaving van de wettelijke bepalingen betreffende besmettelijke ziekten belaste inspecteur van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid onder de viseering andermaal zijn handteekening onder bijvoeging van de dagteekening daarvan. Zij, wier bewijzen van vestiging aldus andermaal geïseerd zijn, zijn bevoegd den titel van „Tandheelkundige (wet van 29 Juni 1925)” te voeren.

Onze voornoemde minister beslist niet dan nadat hij het advies heeft ingewonnen van een commissie.

Zij, die op een door Onzen voornoemden minister te bepalen tijdstip niet voorzien zijn van een overeenkomstig het vorige lid ten tweeden male geïseerd bewijs van vestiging, zijn van dien dag af niet bevoegd tot toepassing van de volledige tandprothese”.

In zijn memorie van toelichting herinnert minister SLOTEMAKER DE BRUINE er aan, dat bij de behandeling der interpellatie van mevrouw DE VRIES-BRUINS gebleken is, dat de wet van 29 Juni 1925 veel ruimer is uitgevoerd dan bedoeld was en dat in verschillende gevallen het visum is verleend, waarin niet voldaan was aan de wettelijke vereisten. Ook de minister heeft denzelfden indruk verkregen, zegt hij thans, en hij meent, dat er een bijzondere maatregel noodig is om de gevolgen van de wet terug te brengen binnen de oorspronkelijk bedoelde grenzen. De aangewezen weg van herstel is een revisie van de uitvoering der wet, welke revisie uit een rechtvaardigheidsoogpunt een algemeen karakter zal moeten dragen; enkel revisie van aangebrachte gevallen zou te veel aan het toeval overlaten. Zulk een revisie kan slechts krachtens een wet worden tot stand gebracht.

Allen, wier bewijzen van vestiging krachtens de wet van 29 Juni 1925 zijn geïseerd, zullen andermaal hun stukken moeten overleggen; dan zal opnieuw onderzocht worden, of het visum kan worden verleend. Blijkt, dat het visum ten onrechte is verleend, dan zal het ongedaan gemaakt worden. In het andere geval zal de inspecteur opnieuw het visum verleenen. Wanneer alle gevallen zijn afgehandeld, zal de dag moeten worden bepaald, waarna allen, die niet in het bezit van een gereïseerd bewijs van vestiging zijn, niet bevoegd zullen zijn tot de volledige tandprothese. De minister stelt zich voor, dat de commissie van advies zal bestaan uit een voorzitter, jurist, en twee tandartsen en twee tandtechnici. Deze commissie zal raad moeten geven omtrent de volgende vragen:

1°. Heeft de verzoeker vóór 10 Juni 1913 de volledige tandprothese als beroep toegepast?

Onder „volledige tandprothese” is te verstaan vervanging van zieke of niet meer aanwezige tanden of kiezen door kunsttanden of kunstgebitten, zoo noodig na het daarvoor geschikt maken van den mond; van „beroep” kan worden gesproken, zoowel wanneer men regelmatig in dienst van een ander, als wanneer men regelmatig zelfstandig, voor eigen rekening, heeft gewerkt; wel zal het noodig zijn, dat de verzoeker aan de monden van patiënten gewerkt heeft.

2°. Heeft de verzoeker een opleiding genoten, die waarborgt, dat hij bekwaam is voor de toepassing der volledige tandprothese?

Hierbij is een diploma geen volstrekt vereischte, maar ook op andere wijze kan van de bekwaamheid blijken; zoo zal ook mogen blijken, dat de praktijk een oefenschool is geweest.

Zij, die vóór 10 Juni 1913 de volledige tandprothese als beroep toepasten en bekwaam zijn, zullen dan volgens de bedoeling der wet het tweede visum krijgen. Zij, die aan het eerste vereischte niet voldoen, zullen, ook al zouden zij thans ten volle bekwaam zijn, niet het visum mogen verkrijgen.

In alinea 3 wordt een titel voor de toegelaten personen voorgesteld. Zij zullen bevoegd zijn tot een groot gedeelte van de tandheilkunst. In beginsel kunnen zij dus „tandheelkundigen” worden genoemd, met bijvoeging van de wet, krachtens welke hun deze bijzondere bevoegdheid is verleend. De minister meent, dat daartegen te

minder bezwaar kan worden gemaakt, wanneer de uitvoering van de wet meer in overeenstemming met de bedoeling plaats vindt.

Het geheele wetsontwerp met zijn toelichting is, dunkt mij, een bittere pil voor den ambtsvoorganger van dezen minister en voor de ambtenaren van het departement.

MUNTENDAM.

BUITENLAND.

LONDEN. — Geboortedaling en kindersterfte. In het Hoogerhuis heeft onlangs de aartsbisschop van Canterbury beweerd, dat de invloed der daling van het aantal geboorten wordt opgeheven door de daling van het cijfer der kindersterfte beneden het jaar. In een brief aan de *Times* wijst dr. L. HILL er op, dat dit niet waar is. Hij beroept zich op cijfers van BROWNLEE in *The Lancet* van 29 Juli 1922. In 1883 werden per 1000 inwoners 33.5 kinderen geboren. Hiervan stierven beneden het jaar 13.7 pCt., zoodat overbleven 28.9 kinderen per 1000 inwoners. In 1923 werden geboren 9.7 kinderen per 1000 inwoners, waarvan 6.0 pCt. sierven, zoodat overbleven 18.34 kinderen per 1000 inwoners. Dat er meer volwassenen althans voorloopig in het leven blijven en daardoor de bevolking niet achteruitgaat, neemt niet weg, dat de nawas veel ernstiger bedreigd wordt dan zijn Hoog Eerwaarde zich voorstelt.

— **Bescherming van burgers tegen oorlogsgassen.** In het Lagerhuis is den eersten minister gevraagd, welke maatregelen de regeering zich voorstelt te nemen om de burgerbevolking in te lichten omtrent de beste maskers ter beschutting tegen den nieuwsten vooruitgang in de wetenschap van den militairen gifsluipmoord en omtrent de wijze, waarop deze maskers moeten worden gebruikt. De minister antwoordde, dat er alle grond is om aan te nemen, dat de beschuttingsmaatregelen gelijken tred houden met de ontwikkeling der gaskrijgskunst (*Lancet*, 7 Augustus).

— **De ontdekking van den bloedsomloop.** De Royal Society of Physicians stelt zich voor, in 1928 den 30osten gedenkdag van het verschijnen van HARVEY'S *Exercitatio de Motu Cordis et Sanguinis* plechtig te vieren (*Lancet*, 7 Augustus). Op de mogelijkheid van een tentoonstelling van het vele wat de bibliotheek onzer Maatschappij op dit gebied bezit, in het bijzonder wat betreft het aandeel der Nederlanders aan de verdere ontwikkeling van HARVEY'S leer en van voordrachten van bevoegden in verschillende steden van ons land over dit gewichtige onderwerp zij reeds nu de aandacht van de Maatschappij en verschillende vereenigingen en genootschappen gevestigd.

BERLIJN. — Biologische verwantschap tusschen mensch en aap. J. SCHWALBE geeft in de *Deutsche med. Wochenschrift* van 6 Augustus afschriften van een briefwisseling, die hij gevoerd heeft met een bekend dierkundige en met Oberreichsanwalt EBERMAYER. Den dierkundige had hij gevraagd, of al eens proeven waren genomen om een hoogere apin met menscheijk sperma kunstmatig te bevruchten. De dierkundige vond het jammer (heeft reeds „sedert jaren niets meer „bedauert”), dat dit niet reeds geschied is, niettegenstaande zich te Berlijn en te Dresden volwassen Chimpanseewijfjes bevinden. Hij is overtuigd, dat de proef zou *gelukken* en het is hem bekend, dat de Sovjet-regeering een specialist in de kunstmatige bevruchting (attentie, S. C.!), IWANOW, opdracht heeft gegeven, in Afrika een onderzoek in deze richting in te stellen.

SCHWALBE heeft na dit antwoord EBERMAYER gevraagd, of zulke proefnemingen ook vallen onder het artikel van het strafwetboek betreffende „tegnatuurlijke ontucht”. Het antwoord was, dat volgens de rechtspraak onder dit misdrijf werd gerekend „een handeling, gelijkende op den bijslaap, en verricht met het doel, op tegennatuurlijke wijze de geslachtsdrift te bevredigen”. In verschillende vonnissen wordt ook „sodomie” met dieren op dezelfde wijze omschreven.

De proefnemingen door SCHWALBE bedoeld, zouden dus niet strafbaar zijn. Maar hoe moet men, afgezien van het strafrecht, een daad beoordeelen, waardoor een wezen zou kunnen ontstaan, *misschien* begaafd met eenig menscheijk besef, dat niet meer zou kunnen leven te midden der verwanten van moederszijde,